

עם "הפרדגו":

באוסטריה-אונגריה:

לשנה: 15.50 קראנען, לחצי שנה: 7.75 קראנען, לרבע שנה: 3.90 קראנען.

ברוסיה:

לשנה: 6 רויב, לחצי שנה: 3 רויב, לרבע שנה: 1.50.

בשאר ארצות:

באשכנז לשנה: 18 מארק, באנגליה לשנה: 12 שילינג, בשאר ארצות לשנה: 17 פֿרנק, בארץ ישראל לשנה: 16 פֿרנק, בעד חלוק האדריסה 20 קאפ.
מחיר מודעות: בעד כל שורה קטנה פֿטיט 38 ה' 15 ק'.

תנאי החתימה.

באוסטריה-אונגריה: לשנה: 10.50 קראנען, לחצי שנה: 5.25 קראנען, לרבע שנה: 2.70 קראנען.

ברוסיה: לשנה: 4 רויב, לחצי שנה: 2 רויב, לרבע שנה: 1 רויב, בשאר ארצות: באשכנז לשנה: 9 מארק, באנגליה לשנה: 8 שילינג, בשאר ארצות לשנה: 11 פֿרנק, בארץ ישראל לשנה: 10 פֿרנק, החיתומים לשנה שלמה יקבלו בסוף השנה תשורה יפה הנם. דמי החתימה יוכלו לשלם גם לשעורים: 2 רובל בעת החתימה, ושני הרובל הנותרים בראשית הרבע השני (ובשאר ארצות בכסף המדינה לפי הקורם).

מחיר כל נומר 10 קאפ, 25 העללער.

Krakau, 1 April (19 März) 1903.

גליון כד.

קרקו, יום ד', ד' ניסן תרס"ג.

הקו: הקוף והנעלים (שיר), שמואל בן-ציון. — רבי יוסף דילה רינה (אגדה. סוף), ש. ל. גרדון. — כרטיס-הכניסה (ספור. המשך), י. ב. לבנר. — פרט-הים (ציור), ג. שפיכט. — האם וילדה (פנטסיה. סוף), א. נמובסקי, הרגום י. ג. — משורר בן משורר (ציור הוכרי). — אלכסנדר סגל (ניקולוג, עם תמונתו), יגאל הכרמלי. — מודעות.

הנגנו מתכבדים להזכיר את מנויי ה"עולם קטן" כי הגליון 26 הוא האחרון לרבע הזה (השני) ואלה שנמנו רק על רבע שנה (או על חצי שנה מראשית שנת תרס"ג) יואילו להודות ולחדש את חתימתם. לבל תהיה הפסקה במשלוח הגליונות אליהם. המחדשים את חתימתם יואילו לשלוח אלינו את האדריסא הנדפסת שלהם או להודיענו את המספר שעל אדריסתם בדיוק.

מפני שהתרבו המנויים על ה"עולם קטן" ברבע האחרון יותר מאשר חשבנו והאכס' שנדפסו לא הספיקו לכל המנויים והוצרכנו להדפיס את הגליונות החסרים במהדורה שנייה. והדפסת המהדורה השנייה דרשה זמן ידוע, ולכן לא קבלו המנויים החדשים את הגליונות הראשונים זמן ידוע וזה גרם בכלל מעצורים במשלוח עלי העו"ק להמנויים במועדם.

עתה כבר נגמרה הדפסת המהדורה השנייה של העלים החסרים, והוסרו כל המעצורים שהיו במשלוח העו"ק, ומעתה יוכלו המנויים להיות במוחים, כי עלי העו"ק ישלחו במועדם.

המו"ל.

ומסביב לשערים האלה רבוא רבבות ענקים נוראים אשר רגליהם עומדות בתהומות האפל וראשיהם מגיעים השמימה; וגיזותיהם — אש, ועיניהם — ברק, וכנפיהם — רוח, וקולם — רעם.

ובקראתם את הנאים האלה הרעימו עליהם בקולות אלפי רעמים אדירים, עד אשר רעדו מוסרי ארץ תחתיה נימונו כל צבאות האפל לקולם.

ואולם כרגע הבריק ברק האור מן השמים על פניהם, והנה — הפכו הענקים הנוראים ויהיו לכלבים שחורים, וקול רעם — לקול נביחה, לקול יללת כלבים... שערי צלמות נפתחו — — —

והתהום נגלה לעיניהם, ועמק התהום ואפל מאד. והם עפים על פני הרוח הנושא אותם וברק האור מתעופף לפניהם ומאיר להם את הדרך.

והם עפים ויורדים מטה מטה — — — והנה קול יללה מרה עולה באניהם מתחתית התהום האפל.

והיללה הולכת וגדולה, הולכת ומרה...

פתאם עמדו על שוֹסְלַע רם וברק האור עומד ממולם.

והנה נחל אש אדמה בדם רותח לגור עיניהם. ועל גדות הנחל מנה ומוה שתי תמונות גדולות ונוראות מאד: שני גחשי אש-שחורה גדולים מאד, וכל גיזותיהם מלאות עיני אש אדמה, ושש פנפים שחורות ושמים עשורה ידים לכל אחד מהם; והפנפים שחורות מאד והידיים ארבות מאד, וראש אדם לנחש האחד, וראש קרם בגלגלת הפגר המוצא מן הקבר, וראש אשה לנחש השני; אך לא שערות לראש הנה, כי נחשים דקים וארבים צומחים לה ויורדים ומתפתלים מסביב לגיזתה ומכסים את עיניה הרבות, ושתי עינות גפרית-בוערת לה על מצחה.

סמאל ולילית.

והנה הם יושבים שניהם ובוכים ומיללים; ועיניהם הרבות מורידות דמעות גפרית-בוערת.

רואים הם ברבבות עיניהם, כי קץ ממשלת האפל והרע בא, ועמו — גם קצם הם.

ורבי יוסף דילה רינה השליף עליהם שלשלאות של ברזל שחקוק עליהן השם הקדוש והנורא, שם אלחי ישראל, ואחר נש אליהם ונאסרם ונרתקם זה לזה.

וברק האור החולף לפני דילה רינה גדל פתאם ויהי לשמש גדולה ומאירה ותאר את התהום העמקה והאפלה ותחשבה רבבות העינים של סמאל ולילית מרב האור הורע מסביב, וישמעו שניהם קול יללה אמה ניפלו ונתעלפו.

ורבי יוסף דילה רינה הרים את ציץ הקדש ונחרת בו על קיר הברזל צורת פתח.

והנה קול רעם קורא:

פִּתְחֵם לִפְנֵי דִלְתִים

וּשְׁעִירִים לֹא יִסְגְּרוּ...!

וכרגע נפתחו דלתים בקיר הברזל, ניבאו לארץ ממשלת השטן.

והנה הרי חשף כענקים שחורים מתנשאים מתחתיות הארץ עד שמי השמים; ומלאכי חבלה אשר בלם אש שחורה, עולים ויורדים בהם, וגחלי גפרית לוחטת, ומעונות זפת בוערת שומפים בין הקרים ברעש והמלה ויורדים וזורמים אל ים האש הגדול, אשר בארץ תחתיות, הוא הים הנקרא בשם "ים-די-נור".

ובד המעונות והנחלים הולכים אל הים הנורא הנה והים בולע אותם וזועף וסוער ובושר בלי הרף, והים אינו מלא — — —

ורוחות אפל נוראים מסתערים על פני הים הגדול ומבים בו גלי רבבות.

וגלי הלהבות מתרוממים בקול רעם ורעש עד שמי השמים, כאלו רוצים הם לשרף באשם את השמים והשמש והירח והכוכבים, את המלאכים והשרפים והקדושים ואת כל צבא השמים עם השמים יחד.

ככה ירומו הגלים והאריכו לשונות להכה למול כל צבאות המרום.

ולשונות הלהבה תגדלנה מרגע לרגע; אך בכל אשר תרפנה הלהבות, בן יגדל החשף ותגבר העלטה יותר ויותר. כי לא אש לבנה ומאירה בוערת בים-די-נור זה, כי אם אש שחורה ומחשיכה. כי בכל אשר נשאף אנחנו להאיר את החשך, בן ישאפו בארץ תחתיה להחשיך את האור. האור אצלנו יחשב שם לחשך, והחשך — לאור. על בן ירבה יס-די-נור להחשיך יותר ויותר בלהבות אשו השחורה, בכל אשר תאנה נפש השטן ונפש לילית רעתו וכל מלאכי חבלה ויושבי ארץ תחתיה.

רבי יוסף דילה רינה קרא בשם אלחי ישראל — יגדל ברק אור מן השמים ויאר מעט את ממלכת האפל. ורום יצאה מאת יי ותשא את דילה רינה וסלמיקיו על כנפיה על פני יס-די-נור, וברק האור עף לפנייהם ומאיר להם את הדרך.

והם מעופפים הלאה הלאה על פני הים הנורא הנה. ויס-די-נור בוער וסוער וזועף מתחת ושולח לרגעים את לשונות להבותיו השחורות לבלע אותם ואת ברק האור יסד — — — לשוא!

ככה עפו ארבעים יום וארבעים לילה עד בואם אל שערי צלמות, מקום משכן השטן ולילית אשתו וגדוהיו השחורים.

ורוחות אהבה ורחמים מרחפים במלא רחבי העולם
וממלאים את כל הקבוצות הקשים ואת כל הנפשות
הרעות.

ורוחות עזר ונפלאים נזילים באויר ובאים באף כל
היקום. הכל שומח. הכל מתענג. הכל מרגיש. כי עוד מעט
ובא היום הגדול. יום שכלו טוב, שכלו אור, שכלו אשר.
יום חג שאין לו סוף — —

* * *

ורבי יוסף דילה רינה ותלמידיו הולכים הלך
ומשוררים שירי נאולה. שירי אור ושני בני האפל, סמאל
ולילית מובלים אחריהם אסורים בויקים.

מובעים הם בורמי האור השופעים ממרום כלי
הרח; והם הולכים וחלשים. הולכים ונמוגים ומגלים חרש:
"הה, מי יחיה מיום האור!"

והם נסחבים הלאה הלאה, והאורות הולכים וגדולים
והם הולכים וקטנים ונמוגים. כחותיהם נעבים בלה; עוד
מעט והם מתעלפים —

וראש הר ציון נראה כבר מרחוק. הנה עוד מעט
ובא רגע המשפט ובא הקץ לחשך. ובא יום האור הגדול
שאין לו קץ.

עוד מעט — —

והשמן ואשתו נופלים בלי כח לארץ. נופלים
ומתעלפים:

— אהה!... האור!... — ואנקו בחללים — הה... חוסו
נא סמכונו... בריח... הקמרת... פן... — נידמו.

רצה דילה רינה ונקח את קמרת הפשם, אשר הביא
לו אליהו הנביא מן העדן העליון, ונישנה אל אף סמאל
ולילית — —

נתיי אף נדחו סמאל ולילית מקמרת גן העדן.
ונתקו האסורים מעליהם; ושריקה נוראה נשמעה פתאם:
ולקולה קמה סערה גדולה ותנקה מאד, אשר נשאה על
כנפיה מחנות מחנות עננים שחורים. האור הגדול נעלם
פתאם וחשכה גדולה בסתה את כל היקום. ריחות העדן
נדפו וריח גפרית בוערה מקאה את כל העולם. העננים
התנשאו בקרי השף גדולים ויכסו את פני כל השמים
ורעמים אדירים רעמו והרעישו את הארץ עד הסוד בה.
וברקים אדמים שחורים התעופפו מקצה השמים ועד
קציהם. ובתוך האפל והרעש והרעמים נראו בשני ענקים
גבהים גבהים, רגליהם עומדות ארצה וראשיהם מניעים אל
העבים השחורים; וכל גויותיהם מלאות עיגי אש שחורה.
וצאלי אפל המונים המונים משוטטים ומרקדים סביבם.
מרקדים ומקרים שירי אפל — —

והסערה השחורה סוערת וצוהלת ומחללת ברבבות
חללים...

וכל מלאכי הסערה וכל יצורי האפל שובני ארץ
תחתיה טבעו כלם בורמי האור היוצרים עליהם ממרום.
כי כמים לנדים בן החשך לעברי השמן. בו יראו נאותו
ישאפו אל מרחבם, והאור — מנת הוא להם.

ורבי יוסף דילה רינה ותלמידיו עולים מן התהום
ומובילים את סמאל ולילית אסורים בויקי הקדש אל הר
ציון למשפט.

והמלך המשיח יתק מעליו את הבבלים, ויבד בנאון
ועז לשפט את השמן, מקור האפל והרשע וראש צוררי
שמו, עם האור.

ואז — —

ורבי יוסף דילה רינה ותלמידיו עולים מעלה מעלה
ופניהם מזהירים בפני מלאכי מרום. באמנם שירה לפני
רבון העולמים: זה ימים רבים אשר לא אכלו לחם ולא
שתי מים, אך ריח קמרת מן הבשמים, אשר קטף להם
אליהו הנביא מן העדן — אך הוא החיה וישובב את נפשם.
והם הולכים ומשוררים שירי נאולה. שירי אור:

עירי עירי לבשי ענה ציון!

לבשי בגדי תפארתך.

ירושלם עיר הקדש!

קומי אורי כי בא אורה.

ויכבוד יי עליך נרח!

ושני האסורים בני האפל מובלים אחריהם. הולכים
הלך ובוכים ומגלים מרה —

אורה ושמחה בשמי השמים. חג לצבא המרום
במרום —

מלאכים יחפזון ושרפי הקדש מעופפים אנה ואנה;
כלם עטופים בקני זהר היוצאים מברק כסא הקבור.
וכנפיהם טבולות באור הנפלא הננו בן העדן העליון
לנשמות הקדושים, אשר מסרו נפשם על עמם ואלויהם.
וקרובים כלם בצלילי גיל מרחפים מסביב, עולים
ויוצרים, ונשבים ועולים ונעלמים במרומי הוהר הגדול,
אשר אין לו סוף.

עפים הם כלם על פני המלך המשיח ומבשרים
אותו, כי יום נאלתו בא. כי עוד מעט ו...

אף בטרם יכלו את דבר הבשורה הגדולה, יתרוממו
ויתעופפו מעלה מעלה. אצים הם לבוא עד לפני כסא
הקבור...

שמה ואספו כל מלאכי השרת לאמר לפני הקדוש
ברוך הוא את השירה הגדולה והנפלאה. שירת הנאולה
הגדולה. שירת אור הנצח — —

ופלגי אורה שופעים ויוצרים מן השמים העליונים
ומשקים את הארץ ומלאאה — —

והקרוש ברוך הוא יושב לבדו על כסא הכבוד ושומע קול רעש הכבלים וקול בבי המשים — ובוכה גם הוא...

"אוי לי שהתרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתי את בני לבין האמות!"
ושתי דמעות אש גדולות זולגות ובוקעות את כל הרקיעים ונפלות ברעש אר היס הגדול, נפלות וקבות ומוקעות...

* * *

מה היתה אחרית רבי יוסף דילה רינה ותלמידיו לא ידוע בברור. אומרים כי נפלו בשבונה בידי גוידיו האפל, אשר יקראו להם מלאכי חבלה. והם הטבילו אותם בחמשים שערי השממה ובשבועים ימי האפל אשר בארץ תחתית. למען אשר יהיו כמוהם... ובקראותם כי עמלם זה הנה לשוא. דנו אותם בבקב נקלע, ובבן הם מקלעים יום יום מראשי הררי תקרח והשלג הנוראים אל תהומות ים-דינור השחור, ומתהומות ים-דינור השחור אל ראשי הררי תקרח והשלג.

והמה — גם חיה לא יתיה גם מות לא נמותו...

ש. ל. גרדון.

וסמאל וילית עם כל גודיהם השחורים שבו בשדירות נצחון אל ארץ ממשלתם האפלה לקשר בכלי אש חדשים בעד המשים...

* * *

עצבת ודממה בשמים.
נעלמו האורות הגדולים, ועננים כהים כאפר מבסים את כל שבועת הרקיעים. המלאכים והשרפים מרחפים אט כאבלים וראשיהם מורדים אל תחת בנפיהם. עיני האור שלהם לא תוכלנה להביט אל העננים האלה. הכרובים המקלים והעליונים תמיד עובו את שעשועיהם ברקיע השביעי, עצובים הם כיתומים... גם הנשמות בגן העדן העליון חדלו לומר שירה...

עצבת ודממה בשמים...

אך קול רעש כבליים ישמע למקצה השמים ועד קציהם ואחרי הרעש קול בבי במרוירים...

זה קול המשים המתאמץ לגתק מעליו את כבלי האש הנוראים — נאינו יכול, והוא בוכה ומתנפח...

פרטים-הבנייה.

(ספיר.)

(המשך.)

ושמאל עד באו ל"רחוב הדגים". במקום הזה עמד מעט ונבט ימינה ושמאלה. כי שבת את דברי האשה ולא ידע מה לעשות? "במדמה לי שאמרה לי לפנות על ימין..." על שמאל... ואחרי כן... הבה ארוצה הימין! ועד מהרה עבר את חצי הרחוב ונעמד שנית. מי יודע? — אמר לנפשו —: יוכל היות כי לא זוהי הדרך, וחסת קרבי אל מעון דוד הסגולה, אנכי מתרחק ממנו יותר ויותר. הבה אשובה שנית אל "רחוב הדגים" ופניתי על שמאל! במדמה לי שיהי אמרה לי לפנות משם על שמאל. וימהר שמעון וישוב שנית אל המקום אשר זה עתה עמד שם. ונבט בה ובה ויתאמץ לזכר את דברי האשה — לשוא! — ונאוש מר החל להעיק על לבבו הכואב...

עד רחוב התיאטר! כן, כן; את המלה הזאת שמעתי מפיך. חשב שמעון. וימהר ויגש אל השומר העומד בקצה הרחוב וישאלהו לרחוב התיאטר.

— לא זה הדרך! ענה השומר — שובה ורוץ עד

ושמעון הרניש ברגע הזה תשובה עזה לבכות... הוי, לו היתה אמו במקום הזה, כי עתה נפל על צוואריה ניבון הרבה — הרבה מאד... והיא היתה מסבבת אותו ברחמים רבים והיתה מעבדת את גדיה הרוזות על פניו והיתה מנחמת אותו. שמעון התאפק נגד אחרי האיש לשאל את אשתו איזה מעון דוד. האשה שמעה את שאלתו ותאמר: בבאה, בני, עד קצה "רחוב הדגים" ופניתי על ימין, ועברתי את הרחוב הצר. משם תפנה על שמאל ותלכת עד רחוב התיאטר. שם תשאל לרחוב אשר יבאו בו אל המגרש החדש, ובבואך אליהם, וישאלת ל"רחוב הסוחרים" ולבית גבריאל מנקה-המששנות; גם ילד קטן יגיד איזה הבית ההוא... ושמעון כמעט שלא שמע את דברי האשה... הוא ידע רק זאת, כי עליו לרוץ עד מהרה אל דוד הסגולה, לקחת את הכסף ולרוץ אחרי כן אל הבקר; ומבלי הודות לאשה הפנה פתאם שקמו ויזקק הלאה. רק פעם אחת נשא עינו רגע אל השמש, ואחר כך בלי הרף מבלי נטות ימין

גדוד המכבים ונטה הצדה. והנה קול קורע לב עולה באונו:
איש נקן עומד על אם הדרך, צועק ומשטח ידיו. נסוג
אחור ושב וקורא לעזרה... והמכבים רצים בברקים ברעש
ורעם... עוד מעט ועברו על האיש העומד על דרכם
וירמסוהו בגלגלים... רק הרהר-עין עמד שמעון בנקפא על
מקומו. ואחר השמיע קול פחדים - ונקפץ אל האיש
העור נתפשחו בכנרו ויטוהו הצדה...

- אוי! אוי! - קרא האיש - עוד אמלל... אח!
אח! מנהלי עובדי... ההמון הפרידניו בחוקה...
קראתי אלי... התבולל בהמון... ליתר! ליתר! איכה?...
אויקה לי!... אינני... מה לעשות? אנה אלך?... הנה... ברוך
אתה לי... אתה הצלתני... אוי! אוי! ליתר?... ליתר!
איכה!... ושמעון קורא גם הוא בקל כחו: ליתר! ליתר!...
אולם מקול רעש האופנים ונעקות השכר מסביבו - לא
נשמע קולם.

יאוש מר שפוד על פני העור, ידיו ורגליו רועדות.
ובכל כחו מחזיק הוא בימין שמעון. כטובע הנה המחזיק
בקנה תכן הבא לידו...

שמעון הביט אל העור האמלל ונתמלא רחמים
עליו.

- הבה, דודי, נלכה מזה ובאנו עד קצה הרחוב.
שם אנכי ראה ספסל עומד לפני אחד הבתים. שם תשב
והנני ואחרי בן אשוב ולקחתיה משם.

ושמעון מוביל את העור עד הספסל ומושיבהו עליו
ואומר: בעבר חצי שעה, או רבע שעה, אשוב אליה, דודי!
עמה נחזי לי מאד ללכת... אנכי הודך... ובדבר שמעון
את הדברים האלה נימנה ניפן שכמו לבא אל הרחוב
השני.

(סוף יבא).

י. ב. לבנר.

קצה רחוב הברזל ופנית על ימין ועברת רחובות אחרים;
שם תשאל שנית והראוה את הרחוב.

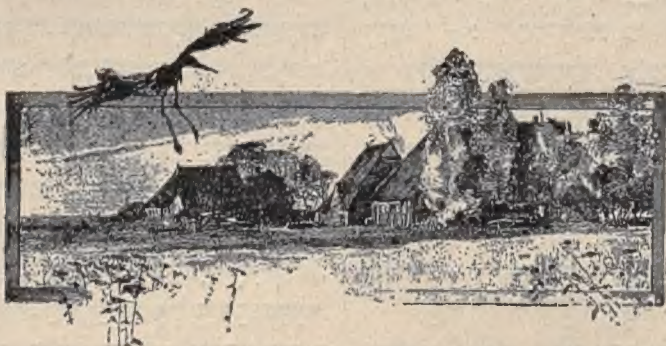
* * *

שנה ונגע אחרי נדודים רבים בא שמעון לבית דוד
הסנדלר. ברנעים הראשונים לא יכל להוציא הנה מפיו
כי קצרה רוחו מאד; אחר התחזק ויגד את ספצו. דוד
שם ידו בכיסו ויוצא משם שקל כסף ויאמר לאשתו:
לכי שרה. החנוכה ופרטי! את השקל ונתתי לנער את
חובי. האשה יצאה החנוכה; ושמעון נש בקצר רוח אל
החלון ניבט אל השמש ההולכת הלך וירוד... "הוי! מי
יודע אם לא באה כבר העת לצאת הבכר מהעיר?" -
עלה רעיון מר על לב שמעון, ויתגודד. ואשת הסנדלר
שבה ונתתן לשמעון את עשר הפרטות, ויחממן, וינעוב את
הבית וירץ לבוא אל הבכר...

- עוד שנים שלשה רחובות אעבר, ובאתי עד
הבכר - חושב שמעון בלבו, - ועומד רגע ושואף רוח
בקברות. ואם גם אאחר מעט אין רע... והוא מוסיף
לרוץ, ומביט לרגעים בחרדת לב אל השמש השוקעת.
ורץ הלך הלך...

והנה קול רעש אופנים מחריש אזנים, קול
פעמונים מצלצלים בכת, קול שאון והמלה עולה באונו
מרחוק... בערה! בערה! - נשמעו פתאם קולות רבים
מעברים שונים, ושמעון נושא עינו אל המקום אשר
נשמעו משם הקולות. - והנה עמודי עשן כבד... מהומה
ומבוכה... קול מפץ ושברים; מרוצת אנשים ונשים
ונערים... ונעקות שבר ויללות... רק רגע אחד הביט שמעון
אל המראה הנורא הנה, ויאמר לעבר משם והלאה, והנה
קול קורא מאחוריו: "השמרו! סורו! גדוד המכבים!...!
פנו דרך!... ושמעון פנה כה וכה כפחד לראות מאין יבא

(1) פרט - החלף במעות קטנות.

שפיקט: פֿרֶת הַיָּם.

הָאֵם וְיִלְדָּהּ.

(פנטסיה)

טאט א. גמליבסקי.

(סוף)

— השומעים אתם קול יללת האם?

— הסו רגע, הסו...

— כבד לקחו את הילד...

— לקחו, לקחו!...

— איפה הם עתה?

— הנם יוצאים את הבית...

— אל נא ביטו לאחור אל האם...

— ראו נא, היא נפלה על הרצפה...

— התעלפה...

— נרדה נא אליה...

— נרדה, נרדה!

— נמהר נחיש!

— חכו קול רפיקת ענלה נשמע מרחוק!

— זה הוא האב...

— אני רואה איש נר...

— עמדו לפני הבית; הביטו! האב קפץ מעל הענלה...

— גם רעהו ירד...

— המה נכנסו אל התדר, הרימו את האם, השכיבוה

על המטה...

— הן מעורר אותה, הביטו!

— כבד הומב לה, כבד טוב לה...

— ראו נא, הנם עולים למעלה עם הילד!

— נסבה עליהם!

— הניחו לי הניחו! חפץ אני לראות את הילד!

— לאט לבם ונראוהו קלנו...

— הילד פוקם את עיניו...

— הוא מביט סביבו...

— הוא שוחק...

— צבע הנרקון עובר מעל פניו...

— ראו נא, הנהו שולח את ידיו אלינו!

— מה נסה הילד!

— ילד נסה, הביטה אלי!

— גם אלי!

— גם אלי! וגם אלי!

— הוי, הוא שוחק לעמדתו!

— ואיך הוא מחבק את צנארינו...

— חבה נא לי; אני אפשט את בנתקד ואלבישך ערפל

צח...

— הוא שוחק בקול, השומעים אתם?

— הנהו שולח את ידיו הקטנות אל האורות, חפץ

הוא לאחו בם...

— הראה אתה, ילד, מה רבים האורות פה מסביב!

— הראה אתה, מה טוב ומה יפה פה!

— געלה מעלה, מעלה!

— הוי, מה רבה שם השמחה...

— טרם ראיתי את הילד...

— גם אני! גם אני!

— עתה הנהו לי...

— לי! לי!

— ילד יקר, התאהבני?

— גם אותי תאהב!

— אני אשמשעשע אתך...

— לא, כי אני!

— אנכי! אנכי!

— איש איש ביומו!

— כן, כן, כן!

— הסו, פן יכהל הילד ויבד!

— נשירה נא לו!

— הכבד אפשר לשיר?

— על הארץ לא ישמעו...

— שירו, אך בקול נמוך!

— ילד, את מי מאתנו אתה אוהב יותר?

— הנידה, כי אותי!

— לא, כי אותי!

— אני אלבישך ערפלי-אור חדשים!

— ואני אחגור לך קרן-אור השחר האבנדם!

— ואני אלקט למענך פוכבים!

— ואותי תקרא: אמי!

— השמעם, הוא קרא: אמי!

— לא, לא קרא...

— ילדי! לקחו את ילדי!
 — יראי אלהים. אשה!
 — הנני מבקש אותה, נברתי, לשקט. להתאפק. כי
 באפן אחר לא תזעיל לך תרופה!
 — השיבו לי את ילדי!
 — אין בלס-ראיש לעשות זאת
 — אני שומעת את קולו! הוא קורא לי! מתנפח!
 פורש את ידיו הקטנות!
 — הוציאו נא את ארון-המת... נאני אתעסק עם
 החולה...
 — אדני הרופא. היא תצא מדעתה...
 — מה לעשות? ואת מרגשת כל אם!

על פני שמירה-לילה שונרת דמיה עמקה מאד, רק
 בוכבים מתנוצצים בהמון גרות של שעה.
 הנרות בוערים בתוך מרחבי תכלת, בתוך השמים
 הסגורים והדוממים. על יד החלון יושבת אשה. ראשה
 נשען על בך ידה ועיניה נטויות למעלה.
 היא מבטת אל הבוכבים הנרות ומבטה חודר אל
 תוך התכלת, באלו מבקשת שם דבר-מה.
 ויש אשר דמעה תפל מעיניה! אז תמח אותה בלאט
 ותשכ ותתבונן...

פרגים י. ג.

— קרא: אמי! קרא נא!
 — לשווא, בשם הנה לא יבנה אתכם...
 — מדוע לא יבנה?
 — כי את אמו לא ישבח!
 — ומדוע זה לא ישבח?
 — הוי מה הנה לילך?
 — הביטו הנה, הוא מביט סביביו...
 — הוא מענה פניו...
 — אגא ילדי מה לך?
 — ראה נא מה יפה פה?
 — ראה נא, הנה פרחים לבנים...
 — רים נפלא עולה מסביב!
 — אור וקב ורוע בכל!
 — ילד יקר, הביטה וראה!
 — הוא פונה לאחור ושולח ידיו הקטנות...
 — הנהו בוכה... הסוי... הנהו מדבר...
 — שמעו נא שמעו!
 — אהה, הוא בוכה: אמי... אמי...
 — קול צעקה נשמע בארץ מתחת!
 — נמקרה נחושה נעופה!

ועל פני מרחבי תכלת השלך הם; רק ממעמקים
 עולה קול אשה צונקת מתוך יאוש קר וקולות אנשים
 המנחמים אותה.

משורר בן משורר.

אמא: תוף, עמיאל! הן זה תמול, חברת
 תריו יפה לקבוצ יום ההולדת של אבא
 ובן, הבטחת, כי ידך ופניך יהיו תמיד
 נקיים, ועתה ראה מה מלכלכות הן
 ידך!
 עמיאל: סלחי לי אמא; אבל זה אף חפץ
 השיר.

אלכסנדר סגל.

ביום השמיני לחדש שבט מת בוינה עוזרנו הנקר הסופר הצעיר גרב השטרן מר אלכסנדר סגל. רוח פביר ונפש עדינה שבעו בקרב הסופר הצעיר הזה. כל ימי חייו הקצרים מלאו עבודה ועמל ומרץ (אנרגיה) רב ללמוד ולהשפיל בכל דבר מדע; רוחו הפביר שאף לעשות גדולות לעמו ונפשו מלאה אהבה עזה וטהורה לשפתנו ולספרותנו. לא הרבה פעל א. סגל בספרותנו, אך רצון פביר ושאפות גדולות מלאו את נפשו, ובדעתו את חובות הסופר לעמו החליט ללמוד ולהשפיל ולהשתלם בעצמו במהם יבוא ללמוד אחרים, על כן נסע לוינה לשמע לקח ולהוסיף חכמה בבית מדרש המדעים והאוניברסיטה) שם. ובעזרתו לומד ומשתלם ושואף ומקנה, בא המות וישם קץ לחייו ולתקותיו, במרם ראה חיים ובמרם באה אף אחת מתקותיו.

אלכסנדר סגל נולד באוסטריה בשנת תרל"ז להורים ישרים ונענים. עוד מילדותו הצטיין הנער בשכל טוב והבנה יתרה ונהי מלא חיים ומהיר תנועה, ילד חביב מאד; אף אבותיו, שהיו מלאים תמיד דאגות הפדגוגיה, לא סלסלוהו, בנראה, ולא פנקוהו אפילו פחות מדי. הדבר הזה השאיר רושמים קשים ועמקים בתכונת נפשו, אביו איש יודע תורה ואורח בפרנקטו הדלה, מסור, פנהג, להדר ושם קבל את יסוד חינוכו העברי. במלאת לו עשר שנים נתקבל אל ה"ישיבה" שבאודסה. בשם הזה קוראים שם לבית-ספר גדול, שמלכך המורים העברים נלמדים בו גם למודים כללים על פי חכמת בית-ספר מחזוני. שם מצא לו חבר טוב, גער בעל בשרונות, ושמם יוסף קלזנר והוא הנקטור יוסף קלזנר העורך עתה את ה"רחון" השלחני. שני הנערים המבשרים וההורצים האלה החליטו להוציא "רחון" עברי (עתון היוצא פעם ביהוד — בחדש), או אספו אליהם את כל הנערים הטובים שבישיבה ונגלו להם את סודם. הרעיון הזה מצא חן בעיני הנערים והתנדבו להיות בעוזרי ה"רחון" העברי, וסגל וקלזנר היו ה"עורכים". ה"רחון" נפתח (במובן, לא נפס) על חוברות גדולות בנות חמש קהקות ונקרא על ידי העורכים והעוזרים בעצמם. את "רחונם" זה הוציאו שנה תמימה.

בעת ההיא הצטיין הנער סגל בתכונת נפשו, בעז רוחו ובחירות שכלו. נפשו הצמאה לדעת מלאה אז תשוקה פבירה להשפיל ולהוסיף אמץ בלמודים ורוחו שאף לעולם יותר טוב, יותר נעלה ויותר יפה מן העולם שהוא חי בו. אז החלה מלחמת-קיימו הקשה.

רע ומר הוא העני לכל — אף רע הוא שבעתים ומר הוא שבעים ושבעה לגער. עברי בעל בשרון הצמא לדעת, לאור, אף מחסור חריו גדולתם לא יתנוהו לשפר את צמאו זה והוא סובל יסורי נפש נוראים, מרגיש הוא, כי רוחו ימות בצמא הנורא הזה, — ימות באין תקנה.

במצב כזה היה הנער סגל: רוחו נשאו לעוף במרומים, אף בגליו היו שקועות בכל העני והמחסור ולא יכול להתרומם.

וכמה כחירות, כמה אמץ לב, כמה מרץ (אנרגיה) חי הוציא הנער לבטלה במלחמה הקשה הזאת! הכל היה לשוא, ובראותו, כי אין כל תקנה לו להגנם אל הנמניה, החליט להגנם אל בית הספר למלאכה הנקרא בשם "Труды" "לאמר, עבודה". בבית הספר הזה למד את מלאכת הנגרות ארבע שנים רצופות; וכאשר נמר את חק למודיו, הוסיף לעבוד עוד בשנה וחצי את העבודה הקשה הזאת מן הבקר עד הצות לילה, כאחד הנגרים הפשוטים ומשקרתו היתה קטנה ודלה מאד. הנה כי כן נפק פמט לגמרה משך שש שנים מכל הלמודים שהיו בה יקרים, בה אהובים לנפשו ואשר שאף אליהם בפה פה אמין.

אף גם בימים הרעים האלה לא רפתה תשוקתו לתורה ודעת, וידו שאהבה כל היום ועד הצות לילה במישור ובמקצועה, אהבה

א. סגל.

אחר הצות לילה בפספס. פי אחר לשבת והרבה לקרא בספרים, זה המזון הייחודי טוב לנפשו. ובהיותו עוד תלמיד בית הספר למלאכה החל כבר לכתב מאמרים בעתונים עבריים.

שש שנים למד לא מה שהיה הפין ללמוד, כי אם להפך, מה שהיה כח נר לרוחו. נפשו היתה מלאה תשוקה לענייני הרוח וידו אהבה כבול עין להתחילין ולהקציעו. לסוף בא תקין למלחמה הזאת, פי עוב את מלאכתו ייהי למורה שפת עבר. אז התמזר כלו לעבודת הרוח וללמוד ונקרא בספרי טובי הסופרים בזמננו. ובאהבתו את עמו ואת ארצו, היה לאחד הפועלים החרוצים באגודות הציוניות שבאודסה. בבשרו הטבעי להסתגל לכל דבר היה למורה. עברי טוב והורה את תלמידיו בכשרון ודעת. אף שברו היה מאער מאד, והרבה הרבה היה עליו לעבוד למען יוכל להשפיר די מחיתו. ובהיותו אנוס ללמוד הרבה לא היה לו די פני ללמוד ולהשתלם.

Книжный магазин "Израелитъ",

Книжный магазин "Израелитъ", Вильна, Рудницкая ул. д. Шапиро.

חדשה!!! חדשה!!!

בזול יותר מאשר בכל בתי-מסחר-הספרים

"איזראעליט"שנפתח בוויילנא רחוב ריזניצקי בבית שפירא,
הכין עתה לימי ה"סעזאן" הרבה ספרים**למוד וחנוך מכל המינים**אשר בכל ההוצאות הידועות ומוכר הכל במק
הזול.גם הרפס עתה בית-מסחר-הספרים
„איזראעליט“ תוצאה עשירית מונה ומתוקנת
של ספר החנוך המורה מאת ה' נאדאן עם
המפתח.בבית מסחר הספרים „איזראעליט“ נמצא להמכר
המחזורים האמתים והמהדורים של רעדעל-
היים, גם הסדורים של רעדעלהיים בפורמט גדול
וקטן. מחיר המחזורים 8 רובל עם פארטא; מחיר
הסדורים 50 קאפ' עם פארטא.גם נמצא עתה בבית מסחר הספרים „איזראעליט“
ספרים עבריים וזשורנונים מכל המינים, גם
אלה שהם יקרי המציאות, וגם תמונות עבריות.
היו הזמרה, כרטיסים מצוירים (אנ-
ויכטס-קארטען), אלבומים ושירים ציוריים.
(2-1) 21

Вильна, Рудницкая ул. д. Шапиро.

חדשות חשובות!**כריסמאטיע**יצאה לאור מבית-הדפוס
חדשה בזרנון ללמד את ילדי בני ישראל את השפות רוסיש
ואשכנזית בשיטה קלה מאד, בהוספת כתבי-מופת קליגרפים
(קאליגראפישע פראפסעטן). מהמחבר של

„הויזיקארעםפאנדענט“ ה' יוסף נאראדינסקי.

מחירה עם פארטא 40 קאפ', למי שרצא. כמו כן הופיעה מהדורה רביעית חדשה מהספר „הויזיקארעםפאנ-
דענט“ עם תקונים והוספות בהשקט רוסיש-זשארנאן עם הוספה
חדשה מכתבים בשפת אשכנז וכתבי מופת קליגרפים.
מחירו 30 קאפ' עם פארטא; למי שרצא.בבית-מסחר הספרים שלי ימצאו להמכר הספרים של ד"ר רובין
מהוצאתי: (1) החיים והמות; (2) סגולות בעלי חיים; (3) מלחמת הנגלה
והנסתר; (4) סגולות הצמחים; (5) מערכת טעמי המצות, וכן כל ספרי
השכלה מכל ההוצאות; ספרי חנוך, מליצה ושיר וספרי
רומעל מהוצאות אחרים ומשלי.
(20) 10-8

Книжный магазин С. РОЗУМОВСКОГО, Бердичев.

או להמחלקה (פיליע) שלי:

ВАРШАВУ, Належки 34, АРОНУ ЦЕЙЛИНГОЛДУ.

ונפשו הצמח לדעת לא מצאה גם אז את אשר בקשה. בזה עברו
עליו פשתי שנים ויותר.אז נקרא מאת מר בן-אביגדור, עורך הוצאת „תשעה“ להיות
לו למזכיר ולעוזר במערכת. העבודה הזאת היתה לפי רוחו הרבה
יותר מעבודת ההוראה, ונקבל עליו את המשרה הזאת בחפץ לב.
פשתי שנים, עבד בשליון במערכת „תשעה“. ובימים ההם כתב את
מחברתו הקפה „בין תקנה ונאיש“ ועוד מאמרים ופילוסופים המצוינים
פלאם בבחינות הרעיון האצור בהם ובסגנונם החי, תרגם את הספר
„שירים במרוצה“ לאיבן טורנייב ואת הספור „הרעב“ להספור
הנורבגי הנדול קנוט המסון ואת הסמיות „צללים“ וימנחם בן
יהודה“ לסופר הרוסי ולדימיר קורולנקו, ועוד. אך רוח עצבת, רוח
נאיש נקה עליו בשנה השניה לעבודתו הספרותית. הוא לא היה
מרוצה בעצמו, בעבודתו. רוחו נשארו לעשות גדולות וגפלות —
אז נסע לוינה ויפגש אל האוניברסיטה או — כמו שקתב
באחד ממכתביו — אל בית-המקדש להקמה ומדע. שם כלל ללמד
ולהשפילם ככל אשר אותה נפשו והוא למד שם את למדיו ועם
זה היה מפקח על הדפסת „העולם קטן“ שהיה חביב ונקר לו מאד.
והוא עודנו לומד ומשפילם ומקנה להיות ולפעל — והנה
באהו המות.והוא עוד פה צעיר, פה רענן, פה צמא לחיים, — בן עשרים
ושש שנים.רחוק, רחוק ממשפחתו, מכל הנפשות היקרות לו ומכל מקריו
ומוקריו מת הסופר הצעיר הזה. הוא מת, אך שמו לא ישכח מלב
כל יודעי ערכו וזכרנו יקרא תמיד לכל מקריו ומכבדיו ובתוכם
המחאבל עליו
יגאל הבר מלי.

רמול: הוצאת „תשעה“ בנרשה.

העורכים: א. ל. בן-אביגדור וש. ל. גרדון.

כתב: העולם הקטן:

КНИГОИЗДАТЕЛЬСТВО „TUSCH“ WARSZAWA.
Verlag „TUSCH“ Warschau.

בבית מסחר הספרים של האחים

לעוין-עפשיין ושותפיהם

ווארשא, נענשא נומר 5

נמצא להמכר יותר משלשת אלפים מיני ספרים מכל
המקצעות והם: חומשים, מחזורים, סדורים, שוית, דרוש,
פוסקים; שסיים ואלפסין; ספרי למוד, מליצה, מחקר, שיר
והספרות היפה; ספרים בזארנון.

בית מסחר הנ"ל ממלא רצון הקונה עצמיו.

אורעסעט:

Kom. Ges. Gebr. Lewin-Epstein & Co.

Warschau, Gesiast. Nr. 5.

Ком. тов. Братьевъ Левинъ-Эпштейнъ и Ко.

17 Варшава, Гусья 5. (4-12)

קאטאלוג מפורט יצא לאור, מחירו 20 קאפ.

בבית מסחר הספרים של הוצאת "תושיה"

נמצאים להמכר הספרים מאת ישראל יוסף סירקיס:

- (א) רוח חדשה (ספור), נדפס בדפוס משוכח ועל ניר טוב, כחזיק 11 בוינגן, מחירו רק 50 קאפ' (תחת המחיר הקודם 75 קאפ'), עם המשלוח 66 קאפ'.
- (ב) בן אסתר או אל ארץ החדשה (ספור מחיי היהודים), מחירו 20 קאפ', עם פארטא 26 קאפ'.
- (ג) שלל צבעי החיים (תמונות מחיי היהודים בזמן ההנהגה), מחירו 15 קאפ', ועם פארטא 20 קאפ'.
- (ד) כתבי בן-כפר (ספור), מחירו 10 קאפ', עם פארטא 15 קאפ'.
- להקונה את הספרים הנ"ל ביחד — מחירם רק 1 רובל עם פארטא.

22 האדריסה: (1-5)

Издательство „Tyshia“, Warszawa.
Verlag „Tuschijah“ Warschau.

Zakład Fiedrowski Izraelski
(יודישע פריעדער-איזראעליש)
Cedryl Wilkowskiej
3 Leszno, 31. (18-20)
ספר לאמנים
(מסדא וברוסטושה)
ללמד שפת עבר
מאת א. ש. פריעדער-ליי
עם תמונות המלוכה, ללשון ודעות
(מאמרים ברוסית לתרגום עברית)
מחירו 70 קאפ' עם משלוח
דפוס ראשי: „Tyshia“, Warszawa.
Verlag „Tuschijah“ Warschau.
(3-1)

הוספה מיוחדת לעולם קמן.

„הפדגוג“

ירחון פרדוני בעד ההורים והמורים.

בו יבואו מאמרים בכל מקצועות החנוך וההוראה, החידושים במקצוע החנוך, החנוך העברי ביחסו אל החנוך הכללי, השקפה על מהלך החנוך בא"י ובחו"ל; החרדים, הת"ת ובתי הספר, מאמרים ע"ד הטבת המצב החמרי והרוחני של המורים והמלמדים; דו"ח מאספות מורים, כרוניקה מעולם ההוראה העברית והמורים העברים. בקרת ספרי הלימוד והקריאה לבני הנעורים, שאלות ותשובות בעניני החנוך והלימוד במעשה; לשכת מודיעין (ביורא) בעד תורים ובתי ספר המבקשים להם מורים, ובעד מורים המבקשים להם משרות ומקומות להוראה.

החוברות אי"נ כבר יצאו מכית הדפוס

וזה תכן עניניהן:

- (א) אל הקוראים; (ב) בתי ספר של פרבל ונחיצות גני ילדים עברים (עם תמונת פרבל) — נח פנים; (ג) עקשנות הילדים ורגזותם — בן משה; (ד) הקריאה העברית — בן-זאב; (ה) פסלוצי בתור מחנך העם — פרופיסור לודוויג ששון (תרגום ש. רונזפלד); (ו) טולסטוי על החנוך — *; (ז) תרבות הרגש המוסרי אצל הילדים הקטנים — תרגום אחד המורים; (ח) רעיונות על החנוך — בן-משה; (ט) מכתבי טולסטוי על החנוך — *; (י) הרצאת הד"ר לנדר; (יא) בקרת ספרים — י. י. גלס; (יב) בעתונים; (יג) כרוניקה; מודעות.
- מחיר הסדרגוג: 8 ר' לשנה, 1.50 ר' לחצי שנה, 75 ק' לרבע שנה. לחותמי העולם קמן: 2 ר' לשנה, 1 ר' לחצי שנה, 50 ק' לרבע שנה. החוברת הכפולה ד"ה (שבמאד) תצא בחודש אדר. פרוספקט מפורט ע"ד העולם קמן, והפרדגוג ישלח חנם לכל חורש.

Книгоиздательство „Tyshia“, Warszawa.
בעים: נובולסקי נ"ו, 7, מען 9.

1 רובל פיערמעליעהרליך — 2 רובל האלביעהרליך.

„יודישע פאלקס צייטונג“

די „יודישע פאלקס צייטונג“ קען מען אויסשרייבען 1-טען אפריל ביז ניי יאָהר פאר 3 רובל. פון 1-טען אפריל ביז 1-טען אקטאבער — 2 רובל; פון 1-טען אפריל ביז 1-טען יולי — 1 רובל.

ניט קיין יעהרליכע אבאָנענטען וואָס ווילען אויסשרייבען די צייטונג מיט דער פרעמיע

4 ביינדר אלע שלום עליכם ווערק

דארפֿען צוצאָהלען פאר דער פרעמיע צו 50 קאפ' פאר יעדן דען באַנד.

שלום עליכם ווערק אהן דער פערקויפֿען זיך ניט.

די יעדע היליכע אבאָנענטען וואָס האָבען אויסגעשריע-
בען די צייטונג מיט דער פרעמיע אויף אויסצאָהלען אין ראטען.
בעטען מיר צום 1-טען אפריל צושיקען די צווייטע רא-
טע 1 רובל.

מען קען אויך איצטער אבאָנירען די „פאלקס צייטונג“
צוזאמען מיט דער פרעמיע פון אנהויב יאָהר פאר 5 רובל
א יאָהר. די 5 רובל קען מען אויסצאָהלען אין 3 ראטען:
ביים אויסשרייבען 3 רובל; 1-טען יולי 1 רובל; און 1-טען
אקטאבער 1 רובל.

דער ערשטער באַנד פון שלום עליכם
ווערק ווערט צושיקט די אבאָנענטען
באלד נאך פסח און דערנאך יעדע
דריי חדשים א באַנד.

אדרעסע פֿיר רוסלאַנד:
Книгоиздат. „Tyshia“, Warszawa, для „Фольксбильдунг“.
מינדרליך: נאוואליסקי 7, וואָהננג 9.
אדרעסע פֿיר אויסלאַנד:
Administration
„Jüdische Volks-Zeitung“, Krakau, Sebastianergasse 32.

הוצאת „תושיה“

אגרון לבני הנעורים

מכתבים למופת לילדים ולילדות, לנערים ולנערות, עם מלון
המבאר עברית והמתרגם רוסית ואשכנזית (באותיות עבריות) את כל
המלים והמבטאים החמורים.

מאת י. ח. מביוב.

האגרון הזה מכון לכל צרכי בני הנעורים שלנו.
רוב המכתבים נועדו לקטנים והם מנקדים נקוד שלם, וכשליש
של המכתבים ערוכים לפי רוחם ולפי בינתם של נערים ונערות מבני
י"ג שנה ומעלה, והם מנקדים רק במקומות החמורים, הלשון והסגנון
צחים וקלים וטבעיים, מענינים ומלבבים.

מחירו 50 קאפ', מכ' 60 ק', בכד 65 ק', מכ' הרר 75 ק'.
פארטא 10 ק'.

Издательство „Tyshia“, Warszawa.